Rättsfallssamlingen

TRIBUNALENS DOM (femte avdelningen)

den 12 december 2018*

”Konkurrens – Konkurrensbegränsande samverkan – Tv-distribution – Beslut genom vilket åtaganden gjorts bindande – Geografisk ensamrätt – Preliminär bedömning – Inverkan på tredje mans avtalsenliga rättigheter – Proportionalitet”

I mål T-873/16,

Groupe Canal + SA, Issy-les-Moulineaux (Frankrike), företrädd av advokaterna P. Wilhelm, P. Gassenbach och O. de Juvigny,

sökande,

med stöd av

Republiken Frankrike, företrädd av D. Colas, J. Bousin, E. de Moustier och P. Dodeller, samtliga i egenskap av ombud,

av

Union des producteurs de cinéma (UPC), Paris (Frankrike), företrädd av advokaten É. Lauvaux,

av

C More Entertainment AB, Stockholm (Sverige), företrädd av advokaterna L. Johansson och A. Acevedo,

och av

European Film Agency Directors – EFADs, Bryssel (Belgien), företrädd av advokaten O. Sasserath,

intervenienter,

mot

Europeiska kommissionen, företrädd av A. Dawes, C. Urraca Caviedes och L. Wildpanner, samtliga i egenskap av ombud,

svarande,

med stöd av

* Rättegångsspråk: franska.

Bureau européen des unions de consommateurs (BEUC), Bryssel, företrädd av advokaten A. Fratini,

intervenient,

angående en talan om ogiltigförklaring enligt artikel 263 FEUF av kommissionens beslut av den 26 juli 2016 om ett förfarande enligt artikel 101 FEUF och artikel 53 i EES-avtalet (ärende AT.40023 – Gränsöverskridande tillgång till betal-tv), genom vilket de åtaganden som erbjöds av Paramount Pictures International Ltd och Viacom Inc. gjordes bindande inom ramen för licensavtal avseende audiovisuellt innehåll som dessa bolag hade slutit med Sky UK Ltd och Sky plc,

meddelar

TRIBUNALEN (femte avdelningen),

sammansatt av ordföranden D. Gratsias (referent) samt domarna A. Dittrich och I. Ulloa Rubio,

justitiesekreterare: handläggaren M. Marescaux,

efter den skriftliga delen av förfarandet och förhandlingen den 14 september 2018,

följande

Dom

Bakgrund till tvisten

1 Den 13 januari 2014 inledde kommissionen en undersökning avseende eventuella begränsningar för tillhandahållandet av betal-tv-tjänster enligt licensavtal mellan sex stora amerikanska filmbolag och de största betal-tv-företagen i Europeiska unionen.

2 Den 23 juli 2015 riktade kommissionen ett meddelande om invändningar till Paramount Pictures International Ltd, London (Förenade kungariket), och till detta bolags moderbolag Viacom Inc., New York (New York, Förenta staterna) (nedan tillsammans kallade Paramount). I detta meddelande redovisade kommissionen sin preliminära slutsats i frågan huruvida vissa klausuler i Paramounts licensavtal med Sky UK Ltd och Sky plc (nedan tillsammans kallade Sky) var förenliga med artikel 101 FEUF och artikel 53 i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES).

3 Kommissionen koncentrerade sin undersökning till två med varandra sammanhängande klausuler i dessa licensavtal. Den första klausulen hade införts för att förbjuda eller begränsa möjligheterna för Sky att tillgodose spontana förfrågningar om köp av tv-distributionstjänster från konsumenter med hemvist i EES men utanför Förenade kungariket och Irland. Enligt den andra klausulen förband sig Paramount att inom ramen för avtal som Paramount slöt med programföretag inom EES men utanför Förenade kungariket, förbjuda eller begränsa möjligheterna för dessa programföretag att tillgodose spontana förfrågningar om köp av tv-distributionstjänster från konsumenter med hemvist i Förenade kungariket eller Irland.

4 Genom beslut av förhörsombudet i vissa konkurrensförfaranden av den 24 november 2015 tilläts sökanden, Groupe Canal +, att delta i förfarandet i egenskap av berörd tredje part, i den mening som avses i artikel 13.1 i kommissionens förordning (EG) nr 773/2004 av den 7 april 2004 om kommissionens förfaranden enligt artiklarna [101 och 102 FEUF] (EUT L 123, 2004, s. 18).

5 I skrivelse av den 4 december 2015, med rubriken ”Underrättelse om arten av och föremålet för förfarandet i enlighet med artikel 13.1 i förordning (EG) nr 773/2004”, informerade kommissionen sökanden om den rättsliga bedömning som denna institution hade gjort beträffande tillämpligheten av artikel 101 FEUF på omständigheterna i det aktuella fallet och redovisade sin preliminära slutsats härvidlag. Enligt denna preliminära slutsats hade kommissionen för avsikt att anta ett beslut riktat till Sky och till vart och ett av de filmbolag som kommissionens undersökning omfattade, i vilket det skulle komma att konstateras att dessa företag hade överträtt artikel 101 FEUF och artikel 53 i EES-avtalet, och genom vilket de skulle påföras böter samt förpliktas att upphöra med överträdelsen och avhålla sig från alla åtgärder med motsvarande syfte eller resultat.

6 För att undanröja kommissionens betänkligheter med avseende på konkurrensen erbjöd Paramount, den 15 april 2016, åtaganden i enlighet med artikel 9 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna [101 och 102 FEUF] (EGT L 1, 2003, s. 1). Efter att ha mottagit synpunkter från andra berörda tredje parter, däribland sökanden, antog kommissionen beslutet av den 26 juli 2016 om ett förfarande enligt artikel 101 FEUF och artikel 53 i EES-avtalet (ärende AT.40023 – gränsöverskridande tillgång till betal-tv) (nedan kallat det angripna beslutet).

7 Det framgår av artikel 1 i det angripna beslutet att de åtaganden som anges i bilagan till beslutet är bindande för Paramount, och för detta bolags rättsliga efterträdare och dotterbolag, i fem år räknat från dagen för delgivningen av beslutet.

8 I punkt 1 nionde stycket i bilagan till det angripna beslutet anges olika typer av avtalsklausuler som omfattas av förfarandet (nedan kallade de relevanta klausulerna). Vad gäller sändning via satellit rör det sig dels om klausuler som föreskriver att mottagning utanför det område som omfattas av licensavtalet (overspill) inte utgör ett avtalsbrott från programföretagets sida under förutsättning att programföretaget inte medvetet tillåter sådan mottagning, dels om klausuler som föreskriver att mottagning inom licensområdet inte utgör ett avtalsbrott från Paramounts sida under förutsättning att Paramount inte har tillåtit förekomsten av en tredje parts dekrypteringsanordning på licensområdet. När det gäller överföring via internet rör det sig för det första om klausuler som inför en skyldighet för programföretaget att förhindra nedladdning eller strömning av tv-innehåll (streaming) utanför området som omfattas av licensavtalet, för det andra om klausuler som föreskriver att överföring via internet (internet overspill) inom området som omfattas av licensavtalet inte utgör ett avtalsbrott från Paramounts sida under förutsättning att Paramount har krävt att programföretagen ska använda sig av teknik som förhindrar sådan överföring och, för det tredje, om klausuler som föreskriver att överföring via internet av tv-innehåll utanför licensområdet inte utgör ett avtalsbrott från programföretagets sida under förutsättning att detta programföretag använder sig av teknik som förhindrar sådan överföring.

9 Det framgår vidare av punkt 1 tredje stycket i bilagan till det angripna beslutet att uttrycket ”programföretagets förpliktelser” avser de relevanta klausuler eller jämförbara klausuler som förbjuder ett programföretag att tillgodose spontana beställningar från konsumenter med hemvist inom EES men utanför det område för vilket programföretaget har sändningsrättigheter. På motsvarande sätt avses med uttrycket ”Paramounts förpliktelser” de relevanta klausuler eller jämförbara klausuler som föreskriver en skyldighet för Paramount att förbjuda programföretag belägna inom EES, men utanför de områden för vilka ett programföretag har exklusiva sändningsrättigheter, att tillgodose spontana förfrågningar från konsumenter med hemvist inom dessa områden.

10 Enligt punkt 2 i bilagan till det angripna beslutet är Paramount från och med dagen för delgivning av det angripna beslutet underkastad en rad åtaganden. Först och främst förbinder sig Paramount att inte ingå, förnya eller förlänga tillämpningen av relevanta klausuler i licensavtal, såsom dessa klausuler definieras i samma bilaga (punkt 2.1). Vad därefter gäller befintliga licensavtal för betal-tv-sändning (existing Pay-TV Output Licence Agreements), ska Paramount avstå från att vidta rättsliga åtgärder för att förmå programföretagen att iaktta sina skyldigheter enligt dessa avtal (punkt 2.2 a). Inte heller ska Paramount direkt eller indirekt infria eller genomdriva fullgörande av ”Paramounts förpliktelser”

enligt ovannämnda avtal (punkt 2.2 b). Paramount förbinder sig slutligen att inom tio dagar från dagen för delgivning av det angripna beslutet underrätta Sky om att Paramount inte kommer att vidta rättsliga åtgärder för att förmå programföretagen att iaktta de relevanta klausulerna, och att inom en månad från dagen för denna delgivning skicka samma underrättelse till alla övriga programföretag inom EES (punkt 2.3).

11 Sökanden slöt ett licensavtal med Paramount för betal-tv-sändning (Pay Television Agreement), vilket trädde i kraft den 1 januari 2014 (nedan kallat avtalet av den 1 januari 2014). I artikel 12 i detta avtal föreskrivs att det område som avtalet gäller är uppdelat i områden med ensamrätt, i första hand Frankrike, och ett område utan ensamrätt, vilket utgörs av Mauritius. Artikel 3 i avtalet av den 1 januari 2014 föreskriver bland annat att Paramount inte självt ska utöva eller låta en tredje part utöva sändningsrättigheter på områdena med ensamrätt. Bilaga A.IV till detta avtal anger i sin tur vilka skyldigheter som åvilar sökanden i form av användning av teknik för geografisk filtrering för att förhindra vidaresändning utanför de områden för vilka licensen beviljats.

12 I skrivelse av den 25 augusti 2016 underrättade Paramount sökanden om de åtaganden som anges i punkt 2.2 a i bilagan till det angripna beslutet (se punkt 10 ovan), och förklarade att Paramount inte skulle vidta rättsliga åtgärder för att se till att de relevanta klausulerna iakttogs av programföretaget samt att varje skyldighet som åvilade detta företag enligt de relevanta klausulerna undanröjdes. Paramount betonade i samma skrivelse att uttrycket ”programföretagets förpliktelse” skulle förstås på samma sätt som motsvarande uttryck i bilagan till det angripna beslutet. Genom skrivelse av den 14 oktober 2016 svarade sökanden på denna underrättelse och gjorde gällande att åtaganden som hade gjorts inom ramen för ett förfarande där endast kommissionen och Paramount varit inblandade inte kunde åberopas gentemot sökanden.

Förfarandet och parternas yrkanden

13 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 8 december 2016 väckte sökanden förevarande talan.

14 Bureau européen des unions de consommateurs (BEUC) tilläts intervenera till stöd för kommissionen genom beslut av den 13 juli 2017, Groupe Canal +/kommissionen (T-873/16, ej publicerat, EU:T:2017:556). Union des producteurs de cinéma (UPC), European Film Agency Directors (EFADs) och C More Entertainment AB tilläts genom samma beslut att intervenera till stöd för sökandens yrkanden. Vidare meddelade ordföranden på tribunalens femte avdelning i beslut av den 13 juli 2017 att Republiken Frankrike tilläts intervenera till stöd för sökandens yrkanden.

15 Som en åtgärd för processledning anmodades sökanden den 2 maj 2018 att besvara en skriftlig fråga. Sökanden efterkom denna anmodan den 15 maj 2018.

16 Sökanden och C More Entertainment har yrkat att tribunalen ska

– ogiltigförklara det angripna beslutet,

– i andra hand ogiltigförklara det angripna beslutet till den del det avser den franska marknaden och sökandens avtal, och

– förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

17 Republiken Frankrike har yrkat att tribunalen ska ogiltigförklara det angripna beslutet.

18 UPC har yrkat att tribunalen ska

– ogiltigförklara det angripna beslutet,

– i andra hand ogiltigförklara det angripna beslutet till den del det avser den franska marknaden, och

– förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

19 EFADs har yrkat att tribunalen ska

– ogiltigförklara det angripna beslutet,

– i andra hand ogiltigförklara det angripna beslutet till den del det avser den franska marknaden och gällande och framtida avtal med sökanden, och

– förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

20 Kommissionen har yrkat att tribunalen ska

– ogilla talan, och

– förplikta sökanden, Republiken Frankrike, EFADs, UPC, och C More Entertainment att ersätta rättegångskostnaderna.

21 BEUC har yrkat att tribunalen ska

– ogilla talan, och

– förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

Inledande synpunkter

22 Sökanden har åberopat fyra grunder till stöd för sin talan. Som första grund har det gjorts gällande att kommissionen gjorde en uppenbart oriktig bedömning när det gäller de relevanta klausulernas förenlighet med artikel 101 FEUF och följderna av de föreskrivna åtagandena. Den andra grunden avser åsidosättande av artikel 9 i förordning nr 1/2003 vad beträffar identifieringen av de betänkligheter som de föreskrivna åtagandena avsåg att undanröja. Såvitt avser den tredje grunden har sökanden anfört att proportionalitetsprincipen åsidosattes. Sökanden har som fjärde grund gjort gällande att kommissionen gjorde sig skyldig till maktmissbruk.

23 Såsom angetts i punkt 11 ovan slöt sökanden ett avtal om tv-distribution med Paramount, det vill säga avtalet av den 1 januari 2014, vilket innehåller klausuler som är jämförbara med de relevanta klausulerna. Såsom sökanden har angett i sitt svar på en åtgärd för processledning framgår det nämligen av artiklarna 2 och 3 i detta avtal att Paramount är skyldig att förbjuda programföretag som är belägna inom EES men utanför de områden inom vilka sökanden äger exklusiva rättigheter att genomföra passiva försäljningar till dessa områden. Det följer särskilt av dessa bestämmelser att Paramount beviljade sökanden exklusiv licens för flera olika tv-sändningsformer, att alla rättigheter som inte uttryckligen hade beviljats skulle förbli hos Paramount och att detta bolag förband sig att inte utöva eller låta någon tredje part utöva dessa rättigheter på de områden där sökanden åtnjöt exklusiva rättigheter. Härav följer att eftersom en tredje part måste ha uttryckligt tillstånd från Paramount för att utöva rättigheterna i fråga, ska Paramounts åtagande gentemot sökanden att inte bevilja sådant tillstånd betecknas som ”Paramounts förpliktelser” såsom de beskrivits ovan i punkt 9.

24 För att fullgöra sin skyldighet enligt det angripna beslutet underrättade Paramount sökanden om sitt beslut att hädanefter inte vidta åtgärder för att säkerställa efterlevnaden av ”programföretagets förpliktelser” gentemot Paramount, och att undanröja dessa förpliktelser så länge som de omfattades av de åtaganden som genom det angripna beslutet hade gjorts bindande. Som kommer redogöras för mer i detalj i punkt 95 nedan, innebär ett sådant agerande från Paramounts sida, gentemot alla dess avtalsparter inom EES, att detta bolag inte längre uppfyller sina skyldigheter gentemot sökanden enligt artiklarna 2 och 3 i avtalet av den 1 januari 2014, vilka består i att inte tillåta Paramounts avtalsparter att tillgodose spontana beställningar från konsumenter med hemvist inom de områden där sökanden äger exklusiva sändningsrättigheter.

25 Sökandens rättsliga ställning har följaktligen påverkats till följd av att Paramount har fullgjort en skyldighet som kommissionen ålade detta bolag i det angripna beslutet. Med hänsyn även till den omständigheten att sökanden tilläts delta i det administrativa förfarandet i egenskap av berörd tredje part och att sökanden, på grundval av en handling som kommissionen tillställde denne, inkom med synpunkter härvidlag (se punkterna 4 och 5 ovan), måste det konstateras att sökanden har talerätt mot det angripna beslutet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 29 juni 2010, kommissionen/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punkt 90, och dom av den 15 september 2016, Morningstar/kommissionen T-76/14, EU:T:2016:481, punkterna 31–34), något som för övrigt inte har ifrågasatts av kommissionen.

26 Även om det är riktigt att denna inverkan på sökandens rättsliga ställning ger sökanden talerätt mot det angripna beslutet, är emellertid frågan huruvida sökanden på ett riktigt sätt har beskrivit de exakta följder som detta beslut medför för denne en fråga som ska avgöras som en del av bedömningen av målet i sak.

27 I detta avseende uppkommer i förevarande mål en central fråga som rör arten och omfattningen av verkningarna av ett beslut varigenom ett företags åtaganden görs bindande, i den mening som avses i artikel 9 i förordning 1/2003, när åtagandena i fråga består i företagets ensidiga försäkran att inte längre infria vissa klausuler i ett avtal som ingåtts med ett annat företag, och när det sistnämnda företaget inte har tillställts något meddelande om invändningar och vare sig erbjudit eller godtagit några åtaganden, eftersom det inte har omfattats av kommissionens undersökning.

28 Denna fråga har väckts inom ramen för den tredje grunden.

Den första grunden: En uppenbart oriktig bedömning vad gäller de relevanta klausulernas förenlighet med artikel 101 FEUF och följderna av de föreskrivna åtagandena

29 Enligt sökanden har kommissionen för det första inte fastställt att de relevanta klausulerna föranleder betänkligheter om att det föreligger en överträdelse genom syfte i den mening som avses i artikel 101.1 FEUF. Enligt sökandens uppfattning medför dessa klausuler i själva verket att den kulturella mångfalden främjas utan att konkurrensen skadas, medan deras upphävande skulle innebära en högre grad av koncentration inom sektorn för filmproduktion.

30 För det andra har sökanden, med stöd av Republiken Frankrike, gjort gällande att skyddet för de immateriella rättigheterna, mot bakgrund av bestämmelserna i EU-fördraget, motiverar geografiska gränsdragningar såsom de som gjorts i detta fall. UPC har i detta avseende anfört att distinktionen mellan ”absolut” och ”relativ” territoriell ensamrätt, och mellan ”aktiv” och ”passiv” försäljning, inte låter sig göras i en digital kontext där det i praktiken inte finns några gränser. Med tanke även på de möjligheter som finns i dag, genom det stora utbudet av plattformar för betal-tv-distribution via internet, dvd eller beställvideo, anser sökanden och Republiken Frankrike att de relevanta klausulerna inte leder till verklig ensamrätt och att de således inte påverkar konkurrensen. Kommissionen borde ha gjort en ingående analys av den audiovisuella filmsektorn, och dess underlåtenhet härvidlag innebär att den genom det angripna beslutet rättsstridigt vände på bevisbördan.

31 För det tredje har sökanden betonat att den territoriella ensamrätt som eftersträvas med de relevanta klausulerna endast berör en del av innehållet på betal-tv-marknaden, varför denna ensamrätt inte eliminerar konkurrensen på denna marknad. Sökanden har sålunda med stöd av UPC och Republiken Frankrike gjort gällande att de relevanta klausulerna möjliggör en skälig ersättning till upphovsrättsinnehavarna i en pris-och prestationskonkurrens-kontext, anpassad till varje nationell marknad, beroende på de distributionsvägar som finns tillgängliga där. Dessa klausuler utgör även en garanti för att den ekonomiska modell som tillämpas av sådana företag som sökanden ska kunna fortsätta fungera. Denna modell möjliggör en objektiv fördelning av den risk som sökanden står genom finansieringen av unionens filmproduktion, i vilken sökanden är tvungen att investera en stor del av sina totala resurser. UPC har anmärkt att denna modell är anpassad till gällande bestämmelser i vissa nationella rättsordningar, utan att kommissionen för den skull har företagit någon undersökning av dessa.

32 För det fjärde får de relevanta klausulernas icke-tillämplighet sålunda en indirekt, men otvivelaktig, inverkan på samtliga avtalsrelationer inom sektorn och kommer att leda till upprättandet av breda licenser på EU-nivå, vilket kullkastar förhandlingsbalansen till nackdel för unionsproducenterna. Som en följd av detta kommer tillgången till finansiering av unionens audiovisuella produktion, bland annat i form av de avgifter som programföretagen betalar till nationella audiovisuella organ, att begränsas radikalt. Detta innebär att kvaliteten och mångsidigheten av det utbud som erbjuds konsumenterna äventyras liksom, i slutänden, den kulturella mångfald som skyddas i artikel 3 FEU och artikel 167.4 FEUF. Kommissionens blotta konstaterande att de föreskrivna åtagandena tillåter Paramount att även fortsättningsvis bevilja licenser på geografisk basis utgör inte en tillräcklig motivering, med avseende på denna omständighets relevans i förhållande till de konsekvenser som sökanden beskrivit.

33 Kommissionen har med stöd av BEUC anfört att denna grund inte kan godtas.

34 Tribunalen erinrar om att artikel 9.1 i förordning nr 1/2003 har följande lydelse:

”När kommissionen avser att fatta ett beslut om att en överträdelse skall upphöra och de berörda företagen erbjuder åtaganden för att undanröja de betänkligheter som kommissionen har delgivit dem i sin preliminära bedömning, får kommissionen genom beslut göra dessa åtaganden bindande för företagen. Ett sådant beslut får fattas för en bestämd period och skall fastställa att det inte längre finns skäl för kommissionen att ingripa.”

35 Vidare anges följande i skäl 13 i förordning nr 1/2003:

”Om företag i samband med ett förfarande som kan leda till att ett avtal eller förfarande förbjuds erbjuder kommissionen att göra sådana åtaganden att dess betänkligheter undanröjs, bör kommissionen kunna fatta beslut som gör dessa åtaganden bindande för de berörda företagen. I besluten om åtaganden bör det fastställas att det inte längre finns något skäl att ingripa från kommissionens sida utan att det dras någon slutsats om huruvida en överträdelse har skett eller fortfarande sker …”

36 Vid tillämpningen av artikel 9 i förordning nr 1/2003 är således kommissionens roll begränsad till att kontrollera huruvida de föreslagna åtagandena är ägnade att undanröja de betänkligheter som den har informerat de berörda företagen om och om de sistnämnda inte har föreslagit mindre betungande åtaganden som på ett lika effektivt sätt undanröjer dessa betänkligheter (dom av den 29 juni 2010, kommissionen/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punkt 41).

37 Det ska även påpekas att det framgår av artikel 9 i förordning nr 1/2003 att den preliminära bedömning som det hänvisas till i denna bestämmelse riktar sig till de företag som omfattas av kommissionen undersökning och har till syfte att låta företagen bedöma om de har möjlighet att erbjuda ändamålsenliga åtaganden för att undanröja de problem i konkurrenshänseende som

kommissionen påtalat. Avslutandet av överträdelseförfarandet som inletts mot dessa företag innebär nämligen att de undgår att en överträdelse av konkurrensreglerna konstateras och risken för att böter utdöms (dom av den 29 juni 2010, kommissionen/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punkt 48).

38 Det följer av det ovanstående att även om motiveringen i ett beslut som antas med stöd av artikel 9 i förordning nr 1/2003 måste innefatta den preliminära bedömning som föranlett diskussionerna vid vilka åtagandena har förhandlats fram, kan denna motivering inte i något fall innehålla en hänvisning till alla de omständigheter som måste fastställas för att en överträdelse av artikel 101.1 FEUF ska anses föreligga eller, än mindre, de omständigheter som gör det motiverat att anse att artikel 101.3 FEUF inte kan tillämpas på det ursprungligen klandrade beteendet.

39 Som kommissionen har gjort gällande kan laglighetsprövningen av det angripna beslutet följaktligen endast avse frågan huruvida de omständigheter som kommissionen hänvisade till i detta beslut ger upphov till betänkligheter vad gäller konkurrensen och, om så är fallet, huruvida de åtaganden som gjordes bindande undanröjer dessa betänkligheter och, slutligen, huruvida Paramount erbjöd mindre betungande åtaganden som på ett lika effektivt sätt hade kunnat undanröja dessa betänkligheter.

40 I detta avseende angav kommissionen i skälen 37–44 i det angripna beslutet att avtalen som ledde till absolut territoriell ensamrätt innebar en återgång till avskärmade nationella marknader och stred mot fördragets syfte att skapa en inre marknad. Dessa klausuler ska därför anses ha till syfte att begränsa konkurrensen, såvida det inte av andra omständigheter, hänförliga till det ekonomiska och rättsliga sammanhang i vilket dessa klausuler ingår, kan fastställas att de inte medför detta resultat. När det gäller denna sistnämnda aspekt ska det noteras att skyddet för upphovsrätten syftar till att garantera att upphovsmannen tillerkänns en skälig ersättning, inte högsta möjliga ersättning som en följd av arrangemang som omöjliggör tillhandahållande av gränsöverskridande tv-sändningstjänster och därmed leder till ett absolut territoriellt skydd.

41 Som kommissionen konstaterade i skälen 46–49 i det angripna beslutet har de relevanta klausulerna, med hänsyn till deras innehåll, mål och ekonomiska och rättsliga sammanhang, till syfte att omöjliggöra konkurrens över gränserna och ge programföretag med avtal med Paramount ett absolut territoriellt skydd.

42 Det kan konstateras att de skäl som sammanfattas i punkterna 40 och 41 ovan är välgrundade, och att de räcker för att motivera kommissionens betänkligheter beträffande de relevanta klausulernas förenlighet med artikel 101.1 FEUF. Tvärtemot vad sökanden, Republiken Frankrike, EFADs, UPC och C More Entertainment har gjort gällande är således det angripna beslutet både tillräckligt väl motiverat och utan rättsliga fel med avseende på de anförda skälen.

43 Den omständigheten att en upphovsrättsinnehavare, i en kontext kännetecknad av betydande hinder som allvarligt begränsar möjligheterna till gränsöverskridande tv-distribution, ger en licenstagare ensamrätt att sända audiovisuellt innehåll på en medlemsstats territorium och därvid förbjuder andra företag – som varken har fått upphovsrättsinnehavarens tillstånd eller utgett ersättning till denne – att under en begränsad tidsperiod sända samma innehåll på detta territorium, är förvisso inte tillräcklig i sig för att konstatera att ett sådant avtal ska anses utgöra ett föremål för, ett medel för eller en följd av sådan konkurrensbegränsande samverkan som är förbjuden enligt fördraget (se, för ett liknande resonemang, dom av den 6 oktober 1982, Coditel m.fl., 262/81, EU:C:1982:334, punkterna 15 och 16, och dom av den 4 oktober 2011, Football Association Premier League m.fl., C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkt 137).

44 En upphovsrättsinnehavare kan således i princip bevilja en exklusiv licenstagare ensamrätten att sända ett skyddat alster via satellit, under en bestämd period, från en enda sändarmedlemsstat eller från flera medlemsstater (dom av den 4 oktober 2011, Football Association Premier League m.fl., C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkt 138).

45 När däremot upphovsrättsinnehavarens avtal innehåller klausuler enligt vilka denne innehavare är skyldig att förbjuda sina avtalsparter på EES-marknaden att genomföra passiva försäljningar till geografiska marknader utanför den medlemsstat för vilken avtalsparten i fråga har beviljats en exklusiv licens, ger dessa klausuler upphovsrättsinnehavarens avtalspart en avtalsmässigt bestämd absolut territoriell ensamrätt och de strider därför mot artikel 101.1 FEUF.

46 Ett avtal som syftar till att återupprätta avskärmningar av nationella marknader motverkar nämligen fördragets mål att integrera dessa marknader genom upprättandet av den inre marknaden. Avtal som syftar till att avskärma de nationella marknaderna vid de nationella gränserna eller som försvårar integrationen av de nationella marknaderna ska således i princip anses utgöra avtal som har till syfte att begränsa konkurrensen i den mening som avses i artikel 101.1 FEUF (dom av den 4 oktober 2011, Football Association Premier League m.fl., C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkt 139).

47 I detta sammanhang måste hänsyn tas till den utveckling av unionsrätten som har skett mot bakgrund, särskilt, av antagandet av rådets direktiv 89/552/EEG av den 3 oktober 1989 om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television (EGT L 298, 1989, s. 23; svensk specialutgåva, område 6, volym 3, s. 3) och rådets direktiv 93/83/EEG av den 27 september 1993 om samordning av vissa bestämmelser om upphovsrätt och närstående rättigheter avseende satellitsändningar och vidaresändning via kabel (EGT L 248, 1993, s. 15; svensk specialutgåva, område 13, volym 25, s. 33), vilka syftar till att säkerställa omvandlingen från nationella marknader till en gemensam marknad för produktion och distribution av program (dom av den 4 oktober 2011, Football Association Premier League m.fl., C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkt 121).

48 Mot denna bakgrund kan det konstateras att ett licensavtal som syftar till att förhindra eller begränsa det gränsöverskridande tillhandahållandet av sändningstjänster ska anses ha ett konkurrensbegränsande syfte, såvida det inte framgår av andra omständigheter avseende det ekonomiska och rättsliga sammanhang som avtalet ingår i att det inte kan skada konkurrensen (dom av den 4 oktober 2011, Football Association Premier League m.fl., C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkt 140).

49 Det är därför nödvändigt att undersöka såväl syftet som det ekonomiska och rättsliga sammanhang som de relevanta klausulerna ingår i.

50 Som framgår av punkterna 3, 8, 9, 11 och 23 ovan har de relevanta klausulernas ömsesidiga förpliktelser mellan Paramount och dennes avtalsparter, däribland sökanden, till syfte just att eliminera det gränsöverskridande tillhandahållandet av sändningar med sådant audiovisuellt innehåll som omfattas av de berörda avtalen. Genom dessa klausuler ges således ett avtalsmässigt absolut territoriellt skydd som syftar till att eliminera all gränsöverskridande konkurrens mellan olika programföretag vad gäller de tjänster som dessa tillhandahåller. Mot bakgrund av övervägandena i punkterna 43–48 ovan var dessa klausuler av sådant slag att de gav kommissionen anledning att hysa betänkligheter om att det förelåg ett konkurrensbegränsande syfte i strid med artikel 101.1 FEUF (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 oktober 2011, Football Association Premier League m.fl., C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkterna 142 och 144).

51 Vad därefter gäller det ekonomiska och rättsliga sammanhang i vilket klausulerna ingår, innebär inte den omständigheten att de aktuella tv-distributionsavtalen avser upphovsrättsskyddade verk att avtalen inte kan skada konkurrensen, i motsats till vad sökanden, Republiken Frankrike, EFADs, UPC och C More Entertainment har gjort gällande.

52 För det första påverkar nämligen inte de åtaganden som gjorts bindande genom det angripna beslutet själva tilldelningen av exklusiva licenser för sändning av tv-innehåll som Paramount äger rättigheterna till. Tvärtom syftar de aktuella åtagandena till ett upphörande med tillämpningen av de relevanta

klausulerna, vilka medför absolut territoriell ensamrätt och syftar till att eliminera all konkurrens mellan olika programföretag när det gäller verk som omfattas av dessa rättigheter, på grundval av ett antal ömsesidiga förpliktelser som fastställs i tv-distributionsavtalen.

53 Det är för det andra riktigt att immaterialrättens särskilda föremål är att säkerställa att innehavarna av de immateriella rättigheterna har möjlighet att utnyttja dessa rättigheter kommersiellt. Detta särskilda föremål innebär emellertid inte att dessa rättighetshavare ska ha möjlighet att kräva högsta möjliga ersättning, utan bara en skälig ersättning. Denna slutsats bekräftas av skäl 10 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/29/EG av den 22 maj 2001 om harmonisering av vissa aspekter av upphovsrätt och närstående rättigheter i informationssamhället (EGT L 167, 2001, s. 10), och av skäl 5 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/115/EG av den 12 december 2006 om uthyrnings- och utlåningsrättigheter avseende upphovsrättsligt skyddade verk och om upphovsrätten närstående rättigheter (EUT L 376, 2006, s. 28) (dom av den 4 oktober 2011, Football Association Premier League m.fl., C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkterna 107 och 108).

54 Ersättningen till innehavaren av denna rättighet är skälig om den står i rimlig proportion till det faktiska eller potentiella antalet personer som använder eller önskar använda den tillhandahållna tjänsten. Vad gäller tv-sändningar ska således en sådan ersättning stå i rimlig proportion till aspekter av de aktuella sändningarna, såsom den faktiska publiken, den potentiella publiken och språkversionen. Detta synsätt bekräftas av skäl 17 i direktiv 93/83 (dom av den 4 oktober 2011, Football Association Premier League m.fl., C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkterna 109 och 110).

55 I detta sammanhang ska det noteras att inom ramen för ett licenssystem utan klausuler som syftar till att avskärma marknaderna vid nationsgränserna, finns det inget som hindrar att rättighetshavaren förhandlar sig till ett belopp som tar hänsyn till den potentiella publiken i såväl den medlemsstat för vilken den exklusiva licensen tilldelas som i alla andra medlemsstater i vilka de sändningar som omfattas av distributionsavtalet också tas emot. Den tekniska utrustning som krävs för att kunna ta emot sändningar av verk som skyddas av rättigheterna i fråga gör det nämligen möjligt att avgöra hur stor den faktiska och potentiella publiken är, och från vilket specifikt land inköpsförfrågan kommer (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 oktober 2011, Football Association Premier League m.fl., C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkterna 112 och 113). Samma teknik gör det även möjligt att utforma kampanjåtgärder så att de begränsas till det område för vilket en exklusiv licens har tilldelats.

56 Under sådana förhållanden finns det inget som hindrar att rättighetshavaren, i utbyte mot en licens, begär ett tillägg som tar hänsyn till den faktiska och potentiella publiken i hela EES. Däremot har det med nödvändighet högre belopp som betalas för att få absolut territoriell ensamrätt sin grund i konstgjorda skillnader i pris mellan avskärmade nationella marknader. Sådana prisskillnader är inte förenliga med fördragets huvudsakliga syfte som är förverkligandet av en inre marknad. Betalningen av ett sådant tillägg går således utöver vad som är nödvändigt för att tillförsäkra dessa rättighetsinnehavare en skälig ersättning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 4 oktober 2011, Football Association Premier League m.fl., C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkterna 114–116).

57 På motsvarande sätt, när det gäller den verksamhet som drivs av en aktör såsom sökanden, kan en eventuell sänkning av abonnemangspriserna på det franska territoriet – som dittills legat på en viss nivå tack vare det absoluta territoriella skydd som garanterats genom tillämpningen av de relevanta klausulerna – kompenseras av det förhållandet att Paramount, enligt de åtaganden som gjordes bindande genom det angripna beslutet, har tillkännagett att bolaget inte längre avser att tillse att dessa klausuler tillämpas. Detta tillkännagivande innebär att sökanden hädanefter är fri att vända sig till kunder i hela EES och inte enbart i Frankrike. Detta stämmer överens med det grundläggande syfte som eftersträvas med fördraget vid upprättandet av en marknad utan inre gränser, inom vilken konkurrensen inte snedvrids genom sådana avtal, beslut eller samordnade förfaranden som är

förbjudna enligt artikel 101.1 FEUF. Även om sökanden avsätter en del av sina intäkter till finansiering av audiovisuella produkter som kräver särskilt stöd, har således den normala konkurrens som hädanefter råder på EES-nivå gett sökanden möjligheter som de relevanta klausulerna nekade denne så länge som Paramount hade för avsikt att tillse efterlevnaden av dessa klausuler.

58 Härav följer att tribunalen inte kan godta de argument som framförts av sökanden, Republiken Frankrike, EFADs, UPC och C More Entertainment, enligt vilka de relevanta klausulerna är tillåtna enligt artikel 101.1 FEUF (se punkterna 29–32 ovan). Av de skäl som anges i punkt 55 ovan kan tribunalen inte heller godta argumentet att det skulle vara omöjligt att i en digital kontext skilja mellan aktiva och passiva försäljningar utanför området med ensamrätt (se punkt 30 ovan).

59 Vad vidare gäller argumenten att de relevanta klausulerna främjar kulturell produktion och mångfald och att upphävandet av dem äventyrar kulturproduktionen inom unionen (se punkterna 30–32 ovan), får de förstås som en hänsyftning till artikel 101.3 FEUF och dess tillämplighet på de aktuella klausulerna. Dessa argument kan inte godtas.

60 Syftet med en sådan argumentation är tvivelsutan att visa att de relevanta klausulerna bidrar till att förbättra produktionen eller distributionen av audiovisuella produkter.

61 Förfarandet som utmynnar i kommissionens godtagande av de erbjudna åtagandena är emellertid, som framgår av punkterna 34–39 ovan, grundat på principen att de företag som omfattas av undersökningen underrättas om kommissionens betänkligheter och bedömer om de har möjlighet att erbjuda åtaganden för framtiden i utbyte mot att kommissionen inte fastställer att överträdelser har begåtts. Kommissionen å sin sida bedömer om den kan avstå från att fastställa en överträdelse enligt 101.1 FEUF, och på så sätt spara de resurser den hade varit tvungen att avsätta för ärendet i fråga, i utbyte mot åtaganden som, per definition, gäller framtiden och som undanröjer alla kommissionens betänkligheter i frågan.

62 Under dessa förhållanden är frågan huruvida det beteende som gav upphov till betänkligheter hos kommissionen uppfyller de kumulativa villkoren i artikel 101.3 inte relevant, med hänsyn till själva karaktären av ett beslut som det angripna beslutet. Dels förutsätter nämligen tillämpningen av denna bestämmelse att en överträdelse av artikel 101.1 FEUF har konstaterats. Dels består tillämpningen av artikel 101.3 FEUF i att avgöra vilka konkurrensfrämjande konsekvenser det avtal har som strider mot artikel 101.1 och i att bedöma om dessa kompenserar för de konkurrensbegränsande konsekvenserna (dom av den 23 oktober 2003, Van den Bergh Foods/kommissionen, T-65/98, EU:T:2003:281, punkt 107).

63 Som angetts i punkterna 34 och 35 ovan kan kommissionen, när den bedömer att det åtagande som erbjudits undanröjer dess betänkligheter, genom beslut göra åtagandet bindande för det företag som erbjudit det. Kommissionen avstår därvid från att i beslutet i fråga ange huruvida det har förelegat eller fortfarande föreligger en överträdelse.

64 Möjligheten att göra de erbjudna åtagandena bindande är dessutom specifikt avsedd att undanröja de betänkligheter avseende konkurrensen som kommissionen har gett uttryck för, genom att det utesluts att överträdelser av artikel 101.1 FEUF sker i framtiden, vilket skulle bli överflödigt om artikel 101.3 tillämpades. Denna sistnämnda bestämmelse syftar nämligen inte till att tvinga det undersökta företaget att ändra det beteende beträffande vilket kommissionen uttryckt konkurrensbetänkligheter, utan just till att kunna förklara artikel 101.1 FEUF icke tillämplig, i vilket fall företaget kan fortsätta med de åtgärder som ledde till att undersökningen inleddes.

65 Det förhållandet att kommissionen kan godta ett erbjudet åtagande som innebär att ett avtal, ett beslut eller ett samordnat förfarande som ger upphov till betänkligheter med avseende på artikel 101.1 FEUF ändras på så sätt att det framöver uppfyller villkoren i artikel 101.3 FEUF, och göra detta åtagande

bindande, innebär således inte att den är skyldig att bedöma huruvida ett sådant avtal, beslut eller samordnat förfarande uppfyller dessa villkor när, som i förevarande fall, det föreslagna åtagandet helt enkelt består i att företaget upphör med detta beteende.

66 Av det ovanstående följer att tribunalen, när den utför den lagenlighetsgranskning som åligger den enligt artikel 263 FEUF, inte är skyldig att pröva sökandens argument att de relevanta klausulerna främjar den kulturella produktionen och mångfalden, och att deras upphävande äventyrar kulturproduktionen inom unionen. Dessa argument kan sökanden däremot anföra vid en nationell domstol, i samband med en talan mot Paramount på grundval av avtalet av den 1 januari 2014, varvid den domstolen kan vända sig till såväl kommissionen, med stöd av artikel 15 i förordning nr 1/2003, som till EU-domstolen, med stöd av artikel 16 i samma förordning och av artikel 267 FEUF (se punkt 102 nedan).

67 Det kan i alla händelser konstateras att övervägandena i punkterna 53–57 ovan utesluter en tillämpning av artikel 101.3 FEUF, eftersom de relevanta klausulerna föreskriver begränsningar som går utöver vad som är nödvändigt för produktionen och distributionen av audiovisuella verk som behöver immaterialrättsligt skydd. Således är det åtminstone ett av de kumulativa villkoren i artikel 101.3 FEUF som de relevanta klausulerna inte uppfyller, nämligen villkoret att de berörda företagen inte ska åläggas begränsningar som inte är nödvändiga för skyddet av dessa rättigheter (dom av den 4 oktober 2011, Football Association Premier League m.fl., C-403/08 och C-429/08, EU:C:2011:631, punkt 145).

68 I synnerhet går ett absolut territoriellt skydd klart utöver vad som är nödvändigt för att förbättra produktionen eller distributionen eller för att främja tekniskt eller ekonomiskt framåtskridande, vilket är de villkor som uppställs i artikel 101.3 FEUF. Detta framgår i förevarande fall av det mellan de berörda avtalsparterna överenskomna totalförbudet mot gränsöverskridande tv-sändningstjänster, trots att det rör sig om verk för vilka Paramount själv har tilldelat en licens och som sänds på en medlemsstats territorium (se, för ett liknande resonemang, dom av den 8 juni 1982, Nungesser och Eisele/kommissionen, 258/78, EU:C:1982:211, punkt 77).

69 Det följer av övervägandena i punkt 57 ovan att den omständigheten att sökandens intäkter från kunder i Frankrike kan komma att minska, kan kompenseras av att sökanden, tack vare genomförandet av åtaganden som genom det angripna beslutet blivit bindande, är fri att vända sig till kunder i hela EES och inte endast i Frankrike.

70 Vad vidare gäller argumentet att de relevanta klausulerna inte sätter konkurrensen ur spel för de verk som de omfattar, på grund av att dessa verk även finns att tillgå på medium som inte omfattas av dessa klausuler, hänsyftar det på villkoret i artikel 101.3 b FEUF. De skäl som redovisats i punkterna 53–56 och 67–69 ovan är emellertid tillräckliga för att utesluta tillämpningen av artikel 101.3 FEUF i förevarande fall (dom av den 8 juni 1982, Nungesser och Eisele/kommissionen, 258/78, EU:C:1982:211, punkterna 74, 75 och 78).

71 Dessa slutsatser framfördes, i princip, av kommissionen i skälen 40–44 i det angripna beslutet, i samband med att den gjorde sin preliminära bedömning angående tillämpningen av artikel 101.1 FEUF.

72 Härav följer att även om det skulle antas att kommissionen var skyldig att i det omtvistade förfarandet pröva tillämpligheten av artikel 101.3 FEUF, måste slutsatsen i skäl 52 i det angripna beslutet – enligt vilken kommissionens preliminära granskning hade lett fram till slutsatsen att de kumulativa villkoren i artikel 101.3 FEUF inte var uppfyllda – läsas mot bakgrund av de skäl som angavs i skälen 40–44 i det angripna beslutet. Denna bedömning kan således inte anses vara behäftad med fel.

73 Följaktligen kan det konstateras, för det första, att det angripna beslutet är tillräckligt motiverat när det gäller frågan huruvida de åtaganden som Paramount erbjöd – innebärande att de relevanta klausulerna inte längre skulle tillämpas – kunde undanröja de betänkligheter avseende konkurrensen som kommissionen hade gett uttryck för och, för det andra, att denna institution inte begick något fel när den svarade jakande på denna fråga.

74 Talan kan således inte vinna bifall såvitt avser den första grunden.

75 Tribunalen övergår därefter till att pröva den tredje grunden.

Den tredje grunden: Åsidosättande av proportionalitetsprincipen

76 Den tredje grunden består av två delar. Den första delgrunden avser åsidosättande av proportionalitetsprincipen på grund av att de åtaganden som gjordes bindande var uppenbart oproportionerliga (se punkterna 77 och 78 nedan). Den andra delgrunden avser otillbörlig inverkan på de rättigheter som en tredje part, såsom sökanden, har enligt avtal.

77 Sökanden har, med stöd av Republiken Frankrike, gjort gällande att proportionalitetsprincipen är tillämplig när det gäller åtaganden, även när åtagandena har sin grund i ett erbjudande från den part som undersökningen avser. Kommissionen var därvid skyldig att säkerställa att åtagandena undanröjde de betänkligheter som den redovisat och att det berörda företaget inte hade föreslagit åtaganden som var mindre betungande, men som på ett lika adekvat sätt undanröjde dessa betänkligheter.

78 Det har anförts att kommissionen gjorde åtaganden bindande som inte undanröjde de betänkligheter som kommissionen hade redovisat i sin preliminära bedömning, och som var uppenbart mer betungande än vad som hade varit nödvändigt för att avhjälpa de betänkligheter som den faktiskt redovisat. Den omständigheten att de omtvistade åtagandena har en skadlig inverkan på den kulturella mångfalden inom hela EES, på grund av att intäkter som programföretagen hade kunnat avsätta för produktion av europeisk film minskar, gör denna ståndpunkt än mer berättigad.

79 Sökanden har vidare, med stöd av Republiken Frankrike, gjort gällande att de åtaganden som genom det angripna beslutet gjordes bindande inverkar på tredje parters intressen, eftersom de innebär en ensidig ändring av avtalet av den 1 januari 2014 med avseende på klausuler som ligger till grund för sökandens rättigheter, utan att detta avtal omfattades av det administrativa förfarandet, vilket inverkade negativt på sökandens processuella rättigheter. Av kommissionens tillkännagivande om bästa praxis för förfaranden som rör artiklarna 101 och 102 i EUF-fördraget (EUT C 308, 2011, s. 6) framgår att ett åtagande, för att kunna godtas, måste vara direkt tillämpligt, i den meningen att det inte får vara beroende av en tredje part som inte är bunden av åtagandet. När ett åtagande består i en ändring av ett kontraktsförhållande som kräver parternas godkännande, såsom i förevarande fall, är kommissionen således skyldig att avvisa erbjudandet. Eftersom kommissionen frångick sitt eget tillkännagivande, utan att på något sätt motivera detta i det angripna beslutet, borde detta beslut förklaras ogiltigt.

80 Kommissionen har för det första återigen hävdat att de föreslagna åtagandena på ett adekvat sätt undanröjde de betänkligheter beträffande konkurrensen som den hade gett uttryck för. Kommissionen var därför inte skyldig att själv försöka finna mindre kostsamma eller ingripande lösningar.

81 Kommissionen har för det andra gjort gällande att den tog vederbörlig hänsyn till tredje parters intressen, genom att dessa uppmanades att inkomma med yttranden och genom att kommissionen granskade dessa yttranden.

82 För det tredje har kommissionen, med stöd av BEUC, gjort gällande att det angripna beslutet vare sig berövade sökanden dennes avtalsenliga rättigheter eller påverkade de relevanta klausulernas giltighet. Att Paramount inte längre står fast vid eller är bunden av klausulerna i fråga är tvärtom endast ett resultat av detta bolags egen viljeförklaring. För det fjärde har kommissionen i detta avseende påpekat att det angripna beslutet inte har allmängiltig verkan (*erga omnes*) och att det inte på något sätt påverkar sökandens möjlighet att väcka talan mot Paramount för att denne åsidosatt sina avtalsförpliktelser. Paramounts åtaganden var från denna synvinkel inte beroende av tredje parts samtycke i den mening som avses i artikel 128 i kommissionens tillkännagivande om bästa praxis för förfaranden som rör artiklarna 101 och 102 i EUF-fördraget. Avtalet av den 1 januari 2014 innehöll dessutom inte någon klausul som motsvarar den som beskrivs i skäl 2 b i det angripna beslutet.

83 Tribunalen ska först pröva den tredje grundens andra del, varigenom det har gjorts gällande att de avtalsenliga rättigheter som tillkommer tredje parter, såsom sökanden, påverkades i strid med proportionalitetsprincipen.

84 Vad däremot gäller de argument som har anförts inom ramen för den tredje grundens första del och som avser ett åsidosättande av proportionalitetsprincipen, genom att de åtaganden som gjordes bindande inte grundar sig på en adekvat redogörelse för betänkligheterna och att de gick utöver vad som var nödvändigt för att avhjälpa de betänkligheter som faktiskt hade redovisats (se punkterna 77 och 78 ovan), sammanfaller dessa i själva verket med de argument som anförts till stöd för den andra grunden. De ska således prövas inom ramen för den grunden.

85 Det framgår av parternas argument att de är eniga om att en rättsakt som det angripna beslutet inte, i förhållande till sökanden, kan ha den rättsverkan att de relevanta klausulerna i avtalet av den 1 januari 2014 upphävs. Som svar på ett argument som sökanden anfört i detta avseende (se punkt 79 ovan) har kommissionen gjort gällande att det angripna beslutet inte har någon sådan verkan utan endast förpliktar Paramount att för sina avtalsparter klargöra att bolaget inte avser att infria de relevanta klausulerna. Enligt kommissionen påverkar denna förpliktelse inte på något sätt den bedömning av de aktuella klausulernas giltighet som en nationell domstol skulle kunna göra för det fall sökanden beslutade att väcka talan mot Paramount vid en sådan domstol.

86 Ekonomiska aktörers rätt att utforma sina förbindelser efter de önskemål de ger uttryck för i de avtal som de sluter ingår i avtalsfriheten. Denna frihet, som innefattar friheten att välja affärspartner och innehållet i ett avtal, garanteras i artikel 16 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, där näringsfriheten regleras (dom av den 22 januari 2013, Sky Österreich, C-283/11, EU:C:2013:28, punkterna 42 och 43).

87 Näringsfriheten utgör förvisso inte en absolut rättighet utan ska beaktas i förhållande till vilken funktion den har i samhället. Varje begränsning i denna frihet ska emellertid, enligt artikel 52.1 i stadgan om de grundläggande rättigheterna, vara föreskriven i lag och förenlig med det väsentliga innehållet i dessa rättigheter och friheter (dom av den 22 januari 2013, Sky Österreich, C-283/11, EU:C:2013:28, punkterna 45–48).

88 Det framgår i detta avseende av artikel 9 i förordning nr 1/2003 (se punkt 34 ovan) att det erbjudande som ett företag gör enligt denna bestämmelse ska utgöra ett ”åtagande”. Det ska bestå i en eftergift, det vill säga en begränsning av de olika former av beteenden som står företaget till buds. Detta åtagande kan bestå i antingen en skyldighet att agera på ett visst sätt eller en skyldighet att avstå från ett visst agerande.

89 Om kommissionen bedömer att det erbjudna åtagandet är av sådant slag att det undanröjer dess betänkligheter, kan den fatta ett beslut som gör detta åtagande bindande för det företag som har erbjudit det. I beslutet i fråga fastställs därvid inte om en överträdelse har skett eller fortfarande sker. Detta beslut riktas, såsom i det nu aktuella fallet, endast till de företag som erbjudit åtagandet och är bindande endast i förhållande till dem, i enlighet med artikel 288 fjärde stycket FEUF.

90 Såsom sökanden och kommissionen har gjort gällande kan således ett beslut som antas på grundval av artikel 9 i förordning nr 1/2003 inte ha till syfte eller resultat att ett åtagande, i den menig som anförts i punkt 88 ovan, blir bindande för de företag som inte har erbjudit eller godtagit det.

91 En sådan möjlighet skulle nämligen strida mot lydelsen av artikel 9 och skäl 13 i förordning nr 1/2003 (se punkt 35 ovan), varav det framgår att åtaganden som kommissionen har godtagit blir bindande för de företag som erbjudit dem. Detta synsätt kommer också till uttryck i punkt 115 i kommissionens tillkännagivande om bästa praxis för förfaranden som rör artiklarna 101 och 102 i EUF-fördraget. I denna punkt anges följande: ”Om kommissionen godtar … åtaganden[a] kan den anta ett beslut som gör dem bindande för parterna i förfarandet.” Det är ostridigt att sökanden, i egenskap av tredje part som inte mottog något meddelande om invändningar, inte var ”part i förfarandet” i det ärende som kommissionen inledde endast mot Paramount och Sky. När ett åtagande består i att låta bli att tillämpa en avtalsklausul genom vilken en tredje part ges rättigheter, skulle följaktligen en befogenhet för kommissionen att göra åtagandet bindande för den tredje parten utan att denne erbjudit åtagandet och utan att kommissionens förfarande gäller denne tredje part, utgöra ett ingrepp i det aktuella företagets avtalsfrihet som går utöver vad som föreskrivs i artikel 9 i förordning nr 1/2003.

92 Denna slutsats bekräftas dessutom av punkt 128 i kommissionens tillkännagivande om bästa praxis för förfaranden som rör artiklarna 101 och 102 i EUF-fördraget, där följande anges:

”Åtaganden ska vara entydiga och direkt tillämpliga [det vill säga att deras genomförande inte får vara beroende av en tredje part som inte är bunden av åtagandena]. Vidare, när åtaganden inte kan genomföras utan medgivande från tredje part (t.ex. när en tredje part som inte vore en lämplig köpare enligt åtagandena har förköpsrätt) ska företaget lägga fram bevis för att denne tredje part gett sitt samtycke.”

93 I detta sammanhang uppkommer frågan huruvida det angripna beslutet, mot bakgrund av dess lydelse och det rättsliga sammanhang i vilket det antogs, har till syfte eller resultat att det åtagande som Paramount erbjöd behandlas som om det vore ett åtagande från sökanden, i strid med artikel 9 i förordning nr 1/2003.

94 Det ska härvid för det första noteras att enligt artikel 1 i det angripna beslutet är de åtaganden som anges i bilagan till beslutet bindande för Paramount, liksom för detta bolags rättsliga efterträdare och dotterbolag. Det följer således inte av det angripna beslutet att Paramounts avtalsparter, såsom sökanden, åläggs några skyldigheter genom detta beslut.

95 Av Paramounts generella åtagande, föreskrivet i punkt 2.2 a i bilagan till det angripna beslutet, att avstå från att vidta rättsliga åtgärder för att få programföretagen att uppfylla sin skyldighet att inte genomföra passiva försäljningar utanför de områden där de har ensamrätt, följer för det andra automatiskt att Paramount, såsom föreskrivs i punkt 2.2 b i samma bilaga, inte uppfyller sin skyldighet att förbjuda sådana försäljningar. Detta åtagande medför i sin tur per automatik en underminering av den avtalsenliga rättighet som de programföretag som slutit avtal med Paramount har gentemot detta bolag, bestående i att Paramount garanterar absolut territoriell ensamrätt för vart och ett av programföretagen såvitt avser föremålet för det licensavtal de tecknat för produktion av betal-tv.

96 Frågan är emellertid om detta resultat är en följd av det angripna beslutet i sig, i vilket fall det är fråga om irreparabla verkningar i förhållande till en tredje part som inte har erbjudit eller godtagit det åtagande som gjorts bindande eller, som kommissionen har gjort gällande, om Paramounts förklaring att bolaget inte längre kommer att infria de relevanta klausulerna väsentligen är att betrakta som en åtgärd som Paramount vidtar på egen risk och som inte på något sätt påverkar möjligheten för detta bolags avtalsparter att väcka talan vid nationell domstol för att utverka efterlevnad av nämnda klausuler eller skadestånd.

97 Tribunalen erinrar i detta avseende om att det i artikel 16.1 i förordning nr 1/2003 anges att ”[n]är nationella domstolar fäller avgöranden om sådana avtal, beslut eller förfaranden enligt artikel [101] eller artikel [102 FEUF] som redan är föremål för ett beslut av kommissionen får de inte fatta beslut som strider mot det beslut som kommissionen har fattat”.

98 Det anges emellertid i skäl 13 i förordning nr 1/2003 att beslut om åtaganden ”[inte påverkar] medlemsstaternas konkurrensmyndigheter och domstolar när det gäller deras befogenheter att konstatera [huruvida en överträdelse har skett eller fortfarande sker] och besluta i fallet”. På liknande sätt anges följande i skäl 22 i förordning nr 1/2003: ”Beslut om åtaganden som kommissionen antar påverkar inte domstolarnas och medlemsstaternas konkurrensmyndigheters befogenhet att tillämpa artiklarna [101] och [102 FEUF].”

99 Ett beslut som gör åtaganden bindande med stöd av artikel 9 i förordning nr 1/2003 innehåller nämligen inte, i motsats till beslut som antas med stöd av artikel 7 i samma förordning, några skäl där det slås fast att det undersökta beteendet utgör en överträdelse av artikel 101 FEUF, och ett sådant beslut innebär inte att beteendet faller under denna bestämmelse. Artikel 9 i förordning nr 1/2003 antogs av processekonomiska skäl och syftar till att säkerställa en effektiv tillämpning av konkurrensreglerna i EUF-fördraget. Detta sker genom beslut genom vilka de av parterna föreslagna och av kommissionen godtagna åtagandena görs bindande för att åstadkomma en snabbare lösning på de problem som kommissionen har identifierat. Kommissionens uppgift är därvid begränsad till att mot bakgrund av de problem som den har konstaterat i sin preliminära bedömning och mot bakgrund av de mål som eftersträvas pröva och eventuellt godta åtaganden som de berörda företagen föreslår (dom av den 29 juni 2010, kommissionen/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punkterna 38 och 40, se även, för ett liknande resonemang, dom av den 23 november 2017, Gasorba m.fl., C-547/16, EU:C:2017:891, punkt 25).

100 Härav följer, såsom kommissionen har angett, att den omständigheten att det angripna beslutet förpliktar Paramount att i bolagets förbindelser med sina avtalsparter inte längre infria de relevanta klausulerna, inte på något sätt påverkar en nationell domstols befogenhet att i anledning av en talan som väcks av sökanden pröva huruvida dessa klausuler verkligen strider mot artikel 101.1 FEUF och, i förekommande fall, dra de slutsatser som krävs enligt artikel 101.2 FEUF och enligt nationell rätt. Det angripna beslutet har i detta sammanhang ett inflytande över den nationella domstolens bedömning endast i det avseendet att det innehåller en preliminär bedömning som den nationella domstolen ska beakta, men endast som en indikation på att det undersökta avtalet är konkurrensbegränsande enligt artikel 101.1 FEUF (dom av den 23 november 2017, Gasorba m.fl., C-547/16, EU:C:2017:891, punkterna 27 och 29). På grund av dess summariska och preliminära karaktär kan sålunda kommissionens konkurrensrättsliga bedömning i ett beslut enligt artikel 9.1 i förordning nr 1/2003 i slutändan inte hindra en nationell domstol från att på grundval av ytterligare utredningar och en fördjupad bedömning komma fram till en slutsats som helt eller delvis avviker från kommissionens beslut (förslag till avgörande av generaladvokaten Kokott i målet Gasorba m.fl., C-547/16, EU:C:2017:692, punkterna 33 och 35).

101 Det faktum att kommissionen har gjort enskilda åtaganden från ett företags sida bindande innebär följaktligen inte att andra företag fråntas möjligheten att skydda sina eventuella rättigheter i sina förbindelser med detta företag (dom av den 29 juni 2010, kommissionen/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punkt 49).

102 Om den nationella domstolen, efter att ha prövat frågan och undersökt möjligheterna att använda sig av de medel som föreskrivs i artiklarna 15 och 16 i förordning nr 1/2003, finner att de relevanta klausulerna strider mot artikel 101.1 FEUF utan att uppfylla villkoren i artikel 101.3 FEUF, ankommer det på den domstolen att förklara dessa klausuler ogiltiga enligt artikel 101.2 FEUF. Om den nationella domstolen däremot finner att de relevanta klausulerna inte strider mot artikel 101.1 FEUF, eller att de uppfyller villkoren i punkt 3 i samma artikel, ankommer det på den att pröva om talan är välgrundad, eftersom artikel 101 FEUF då inte utgör hinder för att tillämpa de relevanta klausulerna.

103 I det senare fallet, om utgången i förfarandet vid den nationella domstolen leder till att Paramount åsidosätter de åtaganden som gjorts bindande genom det angripna beslutet, ankommer det på kommissionen att i förekommande fall ta upp förfarandet på nytt i enlighet med artikel 9.2 b i förordning nr 1/2003. I detta fall är kommissionen inte bunden av avgörandet i det nationella målet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 december 2000, Masterfoods och HB, C-344/98, EU:C:2000:689, punkt 48, och dom av den 25 november 2014, Orange/kommissionen, T-402/13, EU:T:2014:991, punkt 27).

104 Mot bakgrund av det ovan anförda kan det konstateras att det angripna beslutet inte påverkar sökandens möjligheter att väcka talan vid nationell domstol i syfte att denna domstol ska förklara de relevanta klausulerna förenliga med artikel 101.1 FEUF och i förhållande till Paramount dra de slutsatser som följer av nationell rätt, varvid det inte kan uteslutas att den domstolen beslutar om interimistiska åtgärder i syfte att skydda parternas intressen fram till dess att den avgör målet slutligt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 december 2000, Masterfoods och HB, C-344/98, EU:C:2000:689, punkt 58).

105 Det kan tilläggas att sökanden hade befunnit sig i en väsentligen likartad situation om Paramount själv, före kommissionens ingripande, hade gjort en undersökning och därvid dragit slutsatsen att de relevanta klausulerna skulle kunna vara problematiska med hänsyn till artikel 101.1 FEUF och, med hänvisning till artikel 101.2 FEUF, förklarat sin avsikt att inte längre infria dessa klausuler.

106 Genom att anta det angripna beslutet handlade således kommissionen inom ramen för de befogenheter som den hade tilldelats genom artikel 9 i förordning nr 1/2003 och med beaktande av det mål som eftersträvas med denna artikel, vilket dikteras av hänsyn till processekonomi och effektivitet (se punkt 99 ovan). Sökandens avtalsenliga eller processuella rättigheter påverkades därvid inte på ett sätt som gick utöver vad som var nödvändigt för att uppnå dessa mål.

107 Punkt 128 i kommissionens tillkännagivande om bästa praxis för förfaranden som rör artiklarna 101 och 102 i EUF-fördraget (se punkt 92 ovan) måste i detta sammanhang förstås så, att den inte innebär att ett beslut som antas med stöd av artikel 9 i förordning nr 1/2003, och som berör de avtalsförbindelser med tredje parter som det företag har som erbjudit ett åtagande, i sig påverkar dessa tredje parters avtalsenliga rättigheter, utan som ett villkor som syftar till att säkerställa att åtagandet blir verkningsfullt så att kommissionen kan godta det. Det förhållandet att punkt 128 inkluderades i det aktuella tillkännagivandet från kommissionen har således vare sig till syfte eller resultat att kommissionen, i ett fall som det som är för handen i förevarande mål, i utövandet av sitt utrymme för skönsmässig bedömning på området inte kan godta ett åtagande från Paramount att för sina avtalsparter tillkännage sin avsikt att göra de relevanta klausulerna icke tillämpliga, trots att det fortfarande är möjligt att den nationella domstolen, i anledning av en talan från sökanden, fastställer att de aktuella klausulerna inte strider mot artikel 101.1 FEUF.

108 Av det ovanstående följer att kommissionen, när den gjorde de åtaganden som anges i punkterna 2.2 och 2.3 i bilagan till det angripna beslutet bindande för Paramount, inte överskred den befogenhet som tilldelats den i artikel 9 i förordning nr 1/2003 och att den inte åsidosatte proportionalitetsprincipen härvidlag. Talan kan således inte bifallas på den första grundens andra del.

Den andra grunden: Åsidosättande av artikel 9 i förordning nr 1/2003 såvitt avser identifieringen av de betänkligheter som de föreskrivna åtagandena avsåg att undanröja

109 Med stöd av Republiken Frankrike har sökanden gjort gällande att de åtaganden som kommissionen godtog inte undanröjer de betänkligheter beträffande konkurrensen som uttrycks i den preliminära bedömning som denna institution gjorde. Sökanden har närmare angett att det angripna beslutet avsåg att undersöka avtalen mellan Paramount och Sky gällande distributionen av audiovisuella verk i Förenade kungariket och Irland. Kommissionen gjorde dock åtagandena bindande vad gäller hela EES,

utan att undersöka det rättsliga och ekonomiska sammanhang som omgärdade de avtal som slöts mellan Paramount å ena sidan och andra programföretag än Sky med verksamhet i EES å andra sidan. Genom att utgå från premissen att det av preliminära undersökningar avseende marknaderna i Förenade kungariket och Irland gick att dra implicita slutsatser beträffande den franska marknaden, som inte hade undersökts, begick kommissionen ett uppenbart fel som innebar felaktig rättstillämpning. Dessutom påtvingade kommissionen Sky och sökanden samma konsekvenser, trots att dessa två programföretag inte åtnjöt samma processuella rättigheter, vilket innebär att sökandens rätt till försvar åsidosattes. Kommissionens tillvägagångssätt kommer att förefalla än mer paradoxalt efter Förenade kungarikets utträde ur EES, eftersom de åtaganden som gjorts bindande endast kommer att vara tillämpliga på marknader som inte har varit föremål för någon som helst preliminär undersökning av kommissionen.

110 Sökanden och Republiken Frankrike har även anfört att kommissionen i detta sammanhang borde ha inlett ett förfarande som omfattade samtliga distributionsavtal som Paramount hade ingått, och sålunda ha gett alla avtalsparter möjligheten att svara på ett meddelande om invändningar. De har enligt samma tankegång anfört att kommissionen borde ha förklarat en del av Paramounts åtaganden bindande och överlåtit åt bolaget självt att frigöra sig från sina skyldigheter i förhållande till tredje parter. Av detta följer att kommissionen, genom att göra de föreslagna åtagandena bindande vad gällde samtliga Paramounts avtalsförbindelser i EES, överskred sina befogenheter och därmed åsidosatte artikel 9 i förordning nr 1/2003.

111 Kommissionen har bestritt denna grund.

112 Såsom angetts i punkt 84 ska det göras en gemensam prövning av de argument som anförts inom ramen för den tredje grundens första del, avseende åsidosättande av proportionalitetsprincipen, och de argument som anförts till stöd för den andra grunden. Samtliga dessa argument rör nämligen frågan huruvida kommissionen, genom att anta det angripna beslutet, påverkade sökandens ställning på ett sätt som var oproportionerligt eller omotiverat med hänsyn till karaktären av och den geografiska räckvidden för de betänkligheter beträffande konkurrensen som denna institution redovisat.

113 Tribunalen erinrar om att de utmärkande egenskaperna hos de mekanismer som införts genom artiklarna 7 och 9 i förordning nr 1/2003 och de handlingsmöjligheter som var och en av dessa artiklar erbjuder är olika, vilket innebär att den skyldighet som kommissionen har att se till att proportionalitetsprincipen iakttas har en annan räckvidd och ett annat innehåll beroende på om den ska beaktas utifrån den ena eller den andra av dessa artiklar (dom av den 29 juni 2010, kommissionen/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punkt 38).

114 Det ska särskilt noteras att tillämpningen av proportionalitetsprincipen inom ramen för artikel 9 i förordning nr 1/2003 är begränsad till att kontrollera huruvida de erbjudna åtagandena är ägnade att undanröja de betänkligheter som kommissionen har informerat de berörda företagen om och om de sistnämna inte har föreslagit mindre betungande åtaganden som på ett lika effektivt sätt undanröjer dessa betänkligheter. Kommissionen är i samband härmed skyldig att beakta tredje parters intressen, men inte att själv undersöka huruvida det finns mindre betungande eller mer ändamålsenliga lösningar att tillgå än de åtaganden som föreslagits (dom av den 29 juni 2010, kommissionen/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punkterna 41 och 61).

115 De företag som gör åtaganden med stöd av artikel 9 i förordning nr 1/2003 är nämligen medvetna om att deras eftergifter kan gå utöver dem som kommissionen efter en noggrann prövning skulle kunna ålägga dem i ett beslut enligt artikel 7 i denna förordning. När ett överträdelseförfarande som inletts mot dessa företag avslutas kan de däremot undgå att en överträdelse av konkurrensreglerna konstateras och att böter utdöms (dom av den 29 juni 2010, kommissionen/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punkt 48).

116 Som angetts i punkt 101 ovan innebär inte heller det faktum att kommissionen har gjort enskilda åtaganden från ett företags sida bindande, att andra företag fråntas möjligheten att skydda sina eventuella rättigheter i sina förbindelser med detta företag (dom av den 29 juni 2010, kommissionen/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, punkt 49). I det avseendet framgår det av bedömningen av det angripna beslutets verkningar i förhållande till sökanden (se punkterna 85–104 ovan) att denne kan väcka talan vid nationell domstol i syfte att denna domstol ska förklara de relevanta klausulerna förenliga med artikel 101.1 FEUF och kräva att den, i förhållande till Paramount, ska dra de slutsatser som följer av nationell rätt, varvid det inte kan uteslutas att den domstolen beslutar om interimistiska åtgärder i syfte att skydda parternas intressen fram till dess att den avgör målet slutligt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 14 december 2000, Masterfoods och HB, C-344/98, EU:C:2000:689, punkt 58).

117 Av detta följer att beaktandet av tredje parters intressen inom ramen för ett åtagandeförfarande innebär att kommissionen – bland ett flertal föreslagna åtaganden som på ett sinsemellan lika tillfredsställande sätt undanröjer de konkurrensmässiga betänkligheter som kommissionen uttryckt – är skyldig att göra det åtagande bindande som har de minst ingripande verkningarna för tredje parter i samband med att det genomförs av det företag som beslutet riktar sig till.

118 Det framgår emellertid för det första av de överväganden som redovisats i punkterna 43–58 ovan att de relevanta klausulerna syftar till att avskärma de nationella marknaderna i hela EES, utan att det ekonomiska och rättsliga sammanhang som klausulerna ingår i gör det möjligt att dra slutsatsen att de inte skadar konkurrensen. De betänkligheter som kommissionen uttryckte avsåg således på goda grunder hela detta geografiska område, varför de åtaganden som erbjöds och gjordes bindande står i adekvat förhållande till dessa betänkligheter utan att kommissionen var skyldig att undersöka varje marknad för sig. De argument som sökanden har framfört i detta avseende, såväl inom ramen för den andra grunden (se punkt 109 ovan) som inom ramen för den tredje grunden (se punkterna 77 och 78 ovan), saknar följaktligen relevans.

119 I förevarande fall mottog kommissionen för det andra inte några förslag på åtaganden som på ett lika adekvat sätt hade undanröjt dess betänkligheter i konkurrenshänseende och vars genomförande av Paramount hade haft mindre ingripande verkningar i förhållande till sökanden. Under alla omständigheter hade ett åtagande av sådant slag knappast, på ett uppenbart adekvat och lika effektivt sätt, kunnat undanröja kommissionens betänkligheter utan att Paramount hade ålagts att inte längre fullgöra de relevanta klausulerna.

120 För det tredje kan tribunalen, av skäl som det redogjorts för i punkterna 57–69 ovan, inte godta argumentet att åtagandena har en skadlig inverkan på den kulturella mångfalden i hela EES på grund av att intäkter som programföretagen hade kunnat avsätta för produktion av europeisk film minskar.

121 För det fjärde, i den mån som sökanden, Republiken Frankrike, EFADs, UPC och C More Entertainment implicit har hänvisat till förekomsten av oöverstigliga praktiska hinder för tillhandahållande av gränsöverskridande sändningstjänster på den franska marknaden, måste det konstateras att de inte har lagt fram några bevis till styrkande av denna omständighet. Dessutom utgör inkluderandet av artikel 3 i avtalet av den 1 januari 2014 en stark indikation i motsatt riktning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 20 januari 2016, Toshiba Corporation/kommissionen, C-373/14 P, EU:C:2016:26, punkterna 33 och 47).

122 Under dessa omständigheter gäller för det femte att även de argument som särskilt hänför sig till att sökanden inte åtnjöt samma processuella rättigheter som Sky, samt till Förenade kungarikets nära förestående utträde ur unionen, saknar relevans. Beaktandet av tredje parters rättigheter i samband med åtagandeförfaranden har nämligen den betydelse som redovisats i punkterna 115–117 ovan, varför det argument som grundar sig på de begränsade processuella rättigheter som sökanden åtnjuter i egenskap av tredje part måste underkännas, av de skäl som angetts i punkt 119 ovan. Vad gäller invändningen om Förenade kungarikets nära förestående utträde ur unionen, räcker det att erinra om

att de relevanta klausulerna syftar till att avskärma de nationella marknaderna i hela EES, vilket innebär att detta utträde under alla förhållanden inte påverkar giltigheten av kommissionens betänkligheter (se punkt 118 ovan).

123 Det följer av ovanstående överväganden att kommissionen vid antagandet av det angripna beslutet vare sig överskred sina befogenheter enligt artikel 9 i förordning nr 1/2003 eller åsidosatte proportionalitetsprincipen, som sökanden har gjort gällande inom ramen för den tredje grundens första del.

124 Talan kan följaktligen inte vinna bifall såvitt avser den andra grunden eller den tredje grundens första del.

Den fjärde grunden: Maktmissbruk

125 Enligt sökanden innebär den inom ramen för den andra grunden anförda omständigheten att kommissionen godtog åtaganden som omfattade hela EES och som inte undanröjde betänkligheterna i konkurrenshänseende, att det angripna beslutet antogs på rättsstridig grund, vilket även innebär att kommissionen gjorde sig skyldig till maktmissbruk. Dessutom satte sig kommissionen i unionslagstiftarens ställe. Unionslagstiftaren ska ta ställning till en fråga rörande geografisk filtrering vid sändning av audiovisuella verk och genom att föregripa denne lagstiftares val härvidlag inkräktade kommissionen på dess behörighet. Genomförandet av lagstiftningsförfarandet men även det angripna beslutets konsekvenser, vilka är långt mer omfattande än detta besluts syfte, vittnar enligt sökanden om en önskan hos kommissionen att i praktiken framtvinga en lagreglering och därigenom även föregripa resultatet av andra pågående utredningar. Sökanden har dessutom begärt att tribunalen ska anmoda kommissionen att inkomma med de förberedande handlingarna avseende det angripna beslutet och lagstiftningsförfarandet i fråga, så att de starka indicierna på förekomsten av maktmissbruk kan bekräftas ytterligare.

126 EFADs har gjort gällande att kommissionen vare sig offentliggjorde någon fullständig version av de åtaganden som erbjöds eller gav berörda tredje parter tillgång till meddelandet om invändningar.

127 Kommissionen har gjort gällande att den fjärde grunden ska underkännas.

128 Tribunalen erinrar om att det är fråga om maktmissbruk när en institution utövar sin behörighet uteslutande, eller åtminstone huvudsakligen, för att uppnå andra mål än dem som angetts eller för att kringgå ett förfarande som särskilt föreskrivs i fördraget för att bemöta svårigheter i det enskilda fallet (dom av den 25 januari 2007, Dalmine/kommissionen, C-407/04 P, EU:C:2007:53, punkt 99).

129 Som framgår av punkt 118 ovan står emellertid de åtaganden som erbjöds och gjordes bindande i adekvat förhållande till de konkurrensmässiga betänkligheter som kommissionen gav uttryck för, och detta gäller hela EES. Sökandens argument att kommissionen gjorde sig skyldig till maktmissbruk på grund av att åtagandena i fråga inte undanröjde de angivna betänkligheterna vilar följaktligen på ett felaktigt antagande.

130 Vad gäller sökandens övriga argument, avseende det påstådda ingreppet i lagstiftningsprocessen, måste det konstateras att en sådan process, så länge den inte har utmynnat i antagandet av en lagtext, inte påverkar de befogenheter som kommissionen har tilldelats enligt artikel 101 FEUF och förordning nr 1/2003. Att kommissionen utövade sina befogenheter genom att göra de åtaganden som Paramount erbjöd bindande för detta bolag samtidigt som ett lagstiftningsförfarande avseende rättigheter som de som berörs i förevarande mål pågick, visar inte att det förekom maktmissbruk.

131 Vad slutligen gäller de invändningar som har framställts av EFADs beträffande offentliggörandet av de erbjudna åtagandena och tillgången till meddelandet om invändningar, måste det konstateras att de i själva verket utgör grunder som inte har framställts av sökanden och att de därför ska avvisas. Under alla förhållanden har företag och andra enheter som inte har ställning som berörd part, i den mening som avses i artikel 27.2 i förordning nr 1/2003, de rättigheter som anges i artikel 27.4 i förordning nr 1/2003 och i artikel 13 i förordning nr 773/2004, vilka kommissionen har iakttagit i förevarande fall (se punkterna 4 och 5 ovan).

132 Talan kan därmed inte bifallas såvitt avser den fjärde grunden. Tribunalen ogillar därför talan i dess helhet.

Rättegångskostnader

133 Enligt artikel 134.1 i tribunalens rättegångsregler ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats.

134 Enligt artikel 138.1 i rättegångsreglerna ska medlemsstater som har intervenerat bära sina rättegångskostnader, och enligt artikel 138.3 i rättegångsreglerna får tribunalen besluta att även andra intervenienter än dem som nämns i punkterna 1 och 2 ska bära sina rättegångskostnader.

135 Sökanden har tappat målet och ska därför ersätta kommissionens rättegångskostnader, med undantag för de kostnader som hänför sig till att Republiken Frankrike, EFADs, UPC och C More Entertainment intervenerat, samt BEUC:s rättegångskostnader, i enlighet med vad som yrkats.

136 Republiken Frankrike, EFADs, UPC och C More Entertainment ska bära sina rättegångskostnader och ersätta de kostnader som uppkommit för kommissionen med anledning av att de intervenerat i målet.

Mot denna bakgrund beslutar

TRIBUNALEN (femte avdelningen)

följande:

1) Talan ogillas.

2) Groupe Canal + SA ska bära sina rättegångskostnader och ersätta Europeiska kommissionens rättegångskostnader, med undantag för de kostnader som hänför sig till att Republiken Frankrike, European Film Agency Directors – EFADs, Union des producteurs de cinéma (UPC) och C More Entertainment AB intervenerat, samt ersätta rättegångskostnaderna för Bureau européen des unions de consommateurs (BEUC).

3) Republiken Frankrike, EFADs, UPC och C More Entertainment ska bära sina rättegångskostnader och ersätta de kostnader som uppkommit för kommissionen med anledning av att de har intervenerat i målet.

Gratsias Dittrich Ulloa Rubio

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 12 december 2018.

Underskrifter